

3. Конституція України.
http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/Z960254K.html

4. Слісаренко Ігор. Державна мова як знаряддя контролю владою засобів масової інформації в Україні. *Проблеми утвердження і функціонування державної мови в Україні*. (Матеріали міжнародної наукової конференції 28-29 листопада 1996 р.) Київ, 1998. С. 85.

Зубик Ю. М.,

курсант,

Дніпропетровський державний

університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Новицька І. В.,

викладач кафедри гуманітарних дисциплін та

психології поліцейської діяльності,

Дніпропетровський державний

університет внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ КОМУНІКАЦІЙНИХ БАР'ЄРІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ КУРСАНТАМИ

На сучасному етапі, коли відбувається поглиблення та зміцнення міжнародних зв'язків, володіння іноземними мовами є, можливо, головною умовою ефективної взаємодії з міжнародними партнерами. Однак, при вивченні мов дуже часто виникають проблеми, які не завжди пов'язані з самою системою навчання. Такі проблеми нерідко спостерігаються у поліцейських та курсантів й обмежують їхні кар'єрні можливості в майбутньому, а також можуть створити певні труднощі під час виконання службових обов'язків.

Основною причиною незнання, або поганого володіння іноземними мовами, на нашу думку, є комунікаційні бар'єри, які поділяються на фізичні та психологічні (особистісні). *Фізичними* бар'єрами є перешкоди в самому середовищі комунікації, що проявляються в значній відстані між людьми, або навіть у політиці держави, яка обмежує спілкування з особами з певних країн. Однак, в час інформаційних технологій люди здатні прибрати будь-які кордони у спілкуванні та забезпечити ефективну комунікацію як для виконання робочих задач, так і для простої взаємодії з носіями інших мов [2, с. 112].

Інша ситуація складається з *психологічними* бар'єрами – певними психічними станами, які проявляються в пасивності суб'єкта та перешкоджають виконанню тих чи інших дій. Механізм впливу

психологічних бар'єрів пояснюється певними переживаннями й установками, які виникають при вивченні мов, а саме: відчуттями сорому, страху, низькою самооцінкою, почуттям провини і навіть тривоги [1]. Всі ці установки та переживання пов'язані між собою і створюють такий собі "ланцюг" причин, який сковує курсанта при вивченні мов і обмежує можливості швидкого навчання. Суть цього "ланцюга" полягає у створенні низки стійких переконань, які вкорінюються в свідомості курсанта. Однак як зі звичайним металевим ланцюгом, руйнування «однієї ланки» негативної установки, призведе до подолання наступних, а оскільки цілісність ланцюга порушується, при постійній роботі він може взагалі розірватися. Цікавим є те, що за відсутності певного психологічного бар'єру чи при його послабленні, фізичні бар'єри або автоматично, або поступово зникають.

Так, для курсанта, що подолав психологічні комунікаційні бар'єри, навіть безпосереднє несення служби не може стати перешкодою при вивченні мови. Він матиме внутрішні ресурси для пошуку можливостей дізнатися щось нове, а головне – попрактикувати вже вивчений матеріал шляхом вербальної комунікації, зокрема за допомогою онлайн ресурсів.

З вищезазначеного можна сказати, що основним бар'єром при вивченні іноземної мови є психологічний, оскільки він впливає на свідомість курсанта, таким чином, що вивчення мови викликає негативні відчуття. Для вирішення цієї проблеми варто виокремити основну причину створення такого бар'єру – *страх*. Так, навіть коли курсант вже психологічно налаштувався і готовий навчатися, в нього можуть виникнути складнощі, викликані суб'єктивним переживанням страху, що активується в результаті включення центральних відділів головного мозку, які відповідають за біль (оскільки мозкова діяльність достатньо енерговитратна, людині психологічно «дискомфортна» складна робота, тому суб'єкт шукає більш цікаві і прості завдання, які не потребують великих розумових затрат). Проте, у такому випадку мозок можна «обдурити», зробивши сам процес вивчення мови цікавим. Для цього Бенні Льюїс – ірландський поліглот, – радить переключити свою увагу на культуру тієї країни, мову якої потрібно вивчити, адже це забезпечить створення позитивного досвіду, що задіє ділянки мозку, які відповідають за отримання задоволення, а відповідно "розумовий біль", котрий, в свою чергу, викликає страх, зменшиться. Такий спосіб може суттєво підвищити продуктивність при вивченні мови. Поряд із цим варто використати метод створення позитивної звички, автором якого є Філіп Лалл. Суть цього методу полягає в тому, щоби протягом 66 днів виконувати певні дії, які в

поєднанні з методом Бенні Льюїса мають стати таким собі “запобіжником”. Коли процес формування звички з вивчення мови стає нудним, “запобіжник” повертає інтерес до цієї діяльності, адже перегляд книг або відео про особливості мови чи культури іншої країни не дає сильно відволікатися від самого процесу, і вивчення мови продовжується, тільки в контексті дослідження особливостей повсякденного життя іноземців. Бенні Льюїс зазначає, що така методика допомогла йому вивчити декілька іноземних мов, хоча до 21 року він спілкувався виключно англійською [3].

Отже, основою комунікативних бар’єрів є психологічні установки, які створюють відчуття страху, що заважає вивченню мов не тільки курсанту, а й будь-якій іншій людині. Важливим є те, що подолати бар’єри можна за допомогою розвинутих вольових якостей, оскільки усвідомлення своїх можливостей і необхідності покращення здібностей при засвоєнні іноземних мов створюють реальні умови для суттєвого прогресу в цьому напрямку.

Список використаних джерел

1. Бар’єр психологічний / *Фармацевтична енциклопедія*. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/1853/bar-ye-psi-xologichnij>. (дата звернення: 03.04.2020).

2. Гупал М.О. Комунікативні бар’єри на початковому етапі вивчення іноземної мови студентами немовних спеціальностей та шляхи їх подолання. *Збірник наукових праць КНЛУ*. Вип. 47. 2013. С. 110 -113.

3. Льюїс Б. Вільно за 3 місяці. Як заговорити будь-якою мовою незалежно від віку та місцезнаходження. Х : Фабула, 2018. 272 с.

Kashyrina I. O.,
Senior lecturer, Dnipropetrovsk
State University of Internal Affairs

USING CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING METHOD FOR PREPARING INTERNATIONAL SPECIALISTS IN LEGAL AREA

Nowadays in a time of constant development and progress, there are changing views on the study of foreign language subjects. Particular attention is paid to the development of new forms of learning that will meet the international requirements of today in the context of transnational education. Therefore, experienced professionals should find and use the most interesting and up-to-date methods of studying their subject and be able to work and develop their activities at the international level.